

Diccionari de llengües del món

Famílies lingüístiques

Algunes consideracions prèvies:

Les llengües del món es presenten classificades en 110 famílies, ordenades alfabèticament.

Les famílies poden tenir només un nivell de classificació (la família aimara o guahibo, per exemple) o més d'un (veg. per exemple, la família arawak o maipure, que té moltes subdivisions).

Hi ha famílies en què la classificació és exhaustiva (per exemple, la família indoeuropea) i n'hi ha que és incompleta (per exemple, la família austroasiàtica o la utoasteca).

Les llengües de signes s'han agrupat convencionalment dins d'una mateixa família, la família Llengua de signes.

També, convencionalment, hi ha una família Aïllada per a les llengües que no estan emparentades amb cap altra llengua (per ex., el basc o el japonès), i una família No classificada on s'inclouen les llengües la filiació de les quals no és clara.

En bona part de famílies del món la classificació no està tancada, ni de bon tros. Sovint hi ha moltes propostes de classificació que canvien segons els autors i les dades. Les classificacions que es presenten són les més consensuades. Per a les famílies lingüístiques del continent americà se segueix la classificació de Campbell de 1997¹. En altres casos específics conflictius, al costat del nom de la família hi ha l'autor de la classificació que se segueix.

¹ CAMPBELL, L. (1997) *American Indian Languages. The Historical Linguistics of Native America*, Oxford University Press, New York-Oxford.

1. Afroasiàtica
 - 1.1 Berber
 - 1.2 Cuixítica
 - 1.2.1 Cuixític meridional
 - 1.3 Egípcia
 - 1.4 Semítica
 - 1.4.1 Aramaic
 - 1.4.2 Etiòpic, subgrup meridional
 - 1.4.3 Occidental
 - 1.5 Txàdica
 - 1.5.1 Central
 - 1.5.2 Occidental
 - 1.5.3 Oriental
2. Aïllada
3. Aimara
4. Àlgica
 - 4.1 Algonquina
 - 4.1.1 Arapaho
 - 4.1.2 Central
 - 4.1.3 Oriental
 - 4.2 Ritwana
5. Altaica
 - 5.1 Mongòlica
 - 5.1.1 Occidental
 - 5.1.2 Oriental
 - 5.1.3 Septentrional
 - 5.2 Turquesa
 - 5.2.1 Comú
 - 5.2.1.1 Nord-occidental
 - 5.2.1.2 Sud-occidental
 - 5.2.2 Meridional o oghuz
 - 5.2.3 Occidental o kiptxak
 - 5.2.3.1 Aralocaspia
 - 5.2.3.2 Pontocaspia
 - 5.2.4 Septentrional
 - 5.2.5 Txuvaix
6. Arauà
 - 6.1 Madija
7. Arawak o maipure
 - 7.1 Divisió del nord
 - 7.1.1 Branca Amazones superior
 - 7.1.1.1 Subbranca nawiki occidental

- 7.1.1.1.1 Grup Piapoko
- 7.1.1.1.2 Grup Warekena
- 7.1.1.1.3 Grup Río Negro
- 7.1.1.1.4 Yucuna
- 7.1.1.2 Subbranca nawiki oriental
 - 7.1.1.2.1 Karu
- 7.1.1.3 Subbranca Amazonas superior central
 - 7.1.1.3.1 Grup Baré
 - 7.1.1.3.2 Grup Yavitero
- 7.1.2 Branca marítica
 - 7.1.2.1 Ta-maipure
 - 7.1.2.1.1 Grup Guajiro
 - 7.1.2.1.1.1 Iñeri
- 7.1.3 Branca oriental
 - 7.1.3.1 Palikur
- 7.2 Divisió del sud
 - 7.2.1 Branca occidental
 - 7.2.2 Branca central
 - 7.2.2.1 Grup Paressí
 - 7.2.2.2 Grup Waurà
 - 7.2.3 Branca meridional exterior
 - 7.2.3.1 Grup Mojo
 - 7.2.3.1.1 Mojo
 - 7.2.3.2 Grup Piro
 - 7.2.4 Branca campa
- 8. Atapascana-eyak-tlingit
 - 8.1 Apatxe
 - 8.2 Costa del Pacífic
 - 8.2.1 Califòrnia
 - 8.2.2 Oregon
 - 8.3 Septentrional
 - 8.4 Tlingit
- 9. Austoasiàtica
 - 9.1 Mon-khmer
 - 9.1.1 Viet-muong
- 10. Austronèsica (*Dryer, 2005*)²
 - 10.1 Malaiopolinesi occidental
 - 10.1.1 Yapès
 - 10.1.2 Súdnic
 - 10.1.3 Sulawesi
 - 10.1.4 Filipí meridional
 - 10.1.5 Mindanao del sud

² DRYER, Matthew S. *Genealogical language list*. In: HASPELMATH, Martin; DRYER, Matthew; GIL, David; COMRIE, Bernard (eds.). *The World Atlas of Language Structures*, 584-644. Oxford: Oxford University Press, 2005

- 10.1.6 Sama-bajaw
 - 10.1.7 Palauà
 - 10.1.8 Filipí septentrional
 - 10.1.9 Mesofilipí
 - 10.1.10 Chamorro
 - 10.1.11 Borneo
- 11. Barbacoa
 - 11.1 Branca del nord
 - 11.2 Branca del sud
 - 12. Bororo
 - 13. Botocudo
 - 14. Caddo
 - 14.1 Meridional
 - 14.2 Septentrional
 - 15. Cahuapana
 - 16. Carib
 - 16.1 Yukpa
 - 16.2 Tirió
 - 16.2.1 Tirió
 - 16.2.2 Karihona
 - 16.3 Kashuyana
 - 16.4 Waiwai
 - 16.5 Amazones septentrional
 - 16.5.1 Yawaperí
 - 16.5.2 Paravilyana
 - 16.5.2.3 Paravilyana
 - 16.5.3 Pemón
 - 16.5.3.1 Pemón
 - 16.6 Branca central
 - 16.6.1 Wayana
 - 16.6.2 Makiritare
 - 16.7 Amazones meridional
 - 16.7.1 Bakairí
 - 16.7.2 Ararà
 - 17. Caucàsica meridional o kartveliana
 - 17.1 Georgiana
 - 17.2 Svan
 - 17.3 Zan
 - 18. Caucàsica nord-occidental o abkhazoadigué
 - 18.1 Abkhazoabazina
 - 18.2 Circassiana

- 18.3 Ubikh
- 19. Caucàsica nord-oriental o nakhodaguestànica
 - 19.1 Àvar-andi-dido
 - 19.1.1 Andi
 - 19.1.2 Àvar
 - 19.1.3 Dido
 - 19.2 Darguana
 - 19.3 Khinalugh
 - 19.4 Lak
 - 19.5 Lesguiana
 - 19.6 Nakh
 - 19.6.1 Bats
 - 19.6.2 Vainakh o txetxè-ingúix
- 20. Charrúa
- 21. Chimakua
- 22. Chinook
 - 22.1 Alt chinook
- 23. Chipaya-uru
- 24. Chocó
- 25. Chon
 - 25.1 Branca illenca
- 26. Coos
- 27. Crioll de base anglesa de Guyana
- 28. Crioll de base espanyola
- 29. Crioll de base holandesa
- 30. Crioll de base holandesa de Guyana
- 31. Crioll de base anglesa
- 32. Crioll de base francesa
- 33. Crioll de base ibèrica
- 34. Crioll de base portuguesa
- 35. Criolls de base anglesa del Surinam
 - 35.1 Llengües bushinenge

- 36. Criolls de base francesa d'Amèrica
- 37. Dravídica
 - 37.1 Meridional
 - 37.1.1 Tàmil-kannada
 - 37.2 Sud-central
- 38. Esquimoalèutica
 - 38.1 Aleutiana
 - 38.2 Esquimal
 - 38.2.1 Oriental
 - 38.2.2 Yupik
- 39. Filiació desconeguda
- 40. Guahibo
- 41. Guaykurú
 - 41.1 Branca del sud
- 42. Huitoto
 - 42.1 Bora
 - 42.2 Huitotoa
- 43. Indoeuropea
 - 43.1 Albanesa
 - 43.2 Armènia
 - 43.3 Bàltica
 - 43.3.1 Oriental
 - 43.4 Cèltica
 - 43.4.1 Britònic
 - 43.4.2 Goidèlic
 - 43.5 Eslava
 - 43.5.1 Meridional
 - 43.5.2 Occidental
 - 43.5.3 Oriental
 - 43.6 Germànica
 - 43.6.1 Occidental
 - 43.6.2 Septentrional
 - 43.7 Grega
 - 43.8 Indoirànica
 - 43.8.1 Índic
 - 43.8.2 Irànic
 - 43.9 Itàlica
 - 43.9.1 Llatinofalisc
 - 43.9.1.1 Romànic
 - 43.9.1.1.1 Occidental
 - 43.9.1.1.2 Oriental

- 43.10 Mixta armènia-romaní
- 44. Iroquesa
 - 44.1 Cherokee o iroquès del sud
 - 44.2 Iroquès del nord
- 45. Jabutí
- 46. Je
 - 46.1 Branca del nord
 - 46.2 Branca central o akwen
 - 46.3 Branca del sud
- 47. Jívaro
- 48. Katukina
- 49. Khoisan
 - 49.1 !Ui-taa (khoisan meridional)
 - 49.1.1 !Ui
 - 49.2 Ju (khoisan septentrional)
 - 49.3 Khoe (khoisan central)
 - 49.3.1 Kalahari
 - 49.3.2 Khoekhoe
- 50. Kiowa-Tanoa
 - 50.1 Kiowa
 - 50.2 Tanoa
 - 50.2.1 Tiwa
 - 50.2.2 Tewa
 - 50.2.3 Towa
- 51. Llengua auxiliar internacional artificial
- 52. Llengua de signes
 - 52.1 Llengua de signes de persones sordes
- 53. Llengua mixta
- 54. Llengua mixta de base cuixítica i bantu
- 55. Llengua mixta francès-anglès
- 56. Llengua mixta francès-cree
- 57. Llengua mixta kaqchikel-k'iche'
- 58. Llengua mixta quítxua-espanyol

- 59. Maia
 - 59.1 Huastec
 - 59.2 Yucatec-maia principal
 - 59.2.1 Yucatec
 - 59.2.1.1 Yucatec-lacandó
 - 59.2.1.2 Mopan-itza
 - 59.2.2 Maia principal
 - 59.2.2.1 Chol-tzeltal
 - 59.2.2.1.1 Chol
 - 59.2.2.1.1.1 Chol-Chontal
 - 59.2.2.1.1.2 Chol-Choltí
 - 59.2.2.1.2 Tzeltal
 - 59.2.2.2 Q'anjob'al-chuj
 - 59.2.2.2.1 Q'anjob'al
 - 59.2.2.2.1.1 Q'anjob'al-akatek-jakaltec
 - 59.2.2.2.1.2 Motocintlec
 - 59.2.2.2.2 Chuj
 - 59.2.2.3 K'iché-mam
 - 59.2.2.3.1 K'iche'
 - 59.2.2.3.1.1 Poqom-K'iche'
 - 59.2.2.3.1.1.1 Poqom
 - 59.2.2.3.1.1.2 K'iche' principal
 - 59.2.2.3.1.1.2.1 Kaqchikel-Tzutujil
 - 59.2.2.3.2 Mam
 - 59.2.2.3.2.1 Teco-mam
 - 59.2.2.3.2.2 Awawateko-ixil
- 60. Maidu
- 61. Makú
- 62. Mascocoy
 - 62.1 Mascocoy
- 63. Mataco/mataguai
- 64. Maxacalí
 - 64.1 Occidental
- 65. Misumalpa
 - 65.1 Sumu-cacaopera-matagalpa
 - 65.1.1 Cacaopera-matagalpa
 - 65.1.2 Sumu
- 66. Mosetén
- 67. Mura
- 68. Muskogi

- 68.1 Occidental
- 68.2 Oriental
 - 68.2.1 Central
 - 68.2.1.1 Apalachee-Alabama-Koasati
 - 68.2.1.1.1 Alabama-Koasati
 - 68.2.1.2 Hitchiti-Mikasuki
 - 68.2.2 Creek-seminole
- 69. Nambiquara
- 70. Nigerocongolesa (*Blench, 2012*³)
 - 70.1 Senúfic
 - 70.2 Atlàntic septentrional
 - 70.3 Ega
 - 70.4 Ijoide
 - 70.4.1 Defaka
 - 70.4.2 Ijo
 - 70.5 Rashad
 - 70.6 Talodi
 - 70.7 Kwaalak-do
 - 70.8 Fali
 - 70.9 Ikaan
 - 70.10 Mande
 - 70.11 Volta-níger
 - 70.11.1 Nupoide, okoide, idomoide
 - 70.11.2 Yomboide, akokoide
 - 70.11.3 Gbe
 - 70.11.4 Ayere-ahan
 - 70.11.5 Akpes
 - 70.12 Heiban
 - 70.13 Atlàntic meridional
 - 70.14 Dogon
 - 70.15 Kwa
 - 70.15.1 Togo central
 - 70.15.2 Nyo
 - 70.15.3 Ga-dangme
 - 70.15.4 Bank oriental
 - 70.16 Tegem-amira
 - 70.17 Gur-adamawa
 - 70.17.1 Adamawa

³ BLENCH, Roger. *Niger-Congo: an alternative view* [en l'nia]. Cambridge: Roger Blench, 2012. <<http://www.rogerblench.info/Language/Niger-Congo/General/NCgenOP.htm>> [Consulta: 27 abril 2015]

BLENCH, Roger; KAY WILLIAMSON EDUCATIONAL FOUNDATION. *The Saharan-Songhay subgroup of Nilo-Saharan* [en l'nia]. Cambridge: Roger Blench, 2012. <<http://www.rogerblench.info/Language/Nilo-Saharan/General/Saharan%20Songhay%20Koln%202012%20ppt.pdf>> [Consulta: 27 abril 2015]

- 70.17.1.1 Adamawa 2,4
- 70.17.1.2 Adamawa 7, 9
- 70.17.1.3 Adamawa 6, 13, 14, +da
- 70.17.2 Gbaya
- 70.17.3 Gur
 - 74.17.3.1 Gur central
 - 74.17.3.2 Gur perifèric
- 70.17.4 Ubangi
- 70.18 Kru
- 70.19 Benue-congo
 - 70.19.1 Ukaan
 - 70.19.2 Nigèria central
 - 70.19.2.1 Jukunoide
 - 70.19.2.2 Kainji
 - 70.19.2.3 Altiplà
 - 70.19.2.3.1 Eggonic-jíllic
 - 70.19.2.3.2 Ndúnic
 - 70.19.2.3.3 Altiplà sud-oriental
 - 70.19.2.3.4 Altiplà nord-oriental
 - 70.19.2.3.5 Tarokoide
 - 70.19.2.3.6 Altiplà central
 - 70.19.2.3.7 Beròmic
 - 70.19.3 Bantoide Cross
 - 70.19.3.1 Riu Cross
 - 70.19.3.1.1 Delta Cross
 - 70.19.3.1.2 Baix Cross
 - 70.19.3.1.3 Ogoni
 - 70.19.3.1.4 Alt Cross
 - 70.19.3.2 Bantoide
 - 70.19.3.2.1 Bantoide septentrional
 - 70.19.3.2.1.1 Mambiloide
 - 70.19.3.2.1.2 Tikar
 - 70.19.3.2.1.3 Dakoide
 - 70.19.3.2.2 Bantoide meridional
 - 70.19.3.2.2.1 Beboide oriental
 - 70.19.3.2.2.2 Grassfields
 - 70.19.3.2.2.2.1 Beboide occidental
 - 70.19.3.2.2.2.2 Menchum
 - 70.19.3.2.2.2.3 Grassfields estricte
 - 70.19.3.2.2.2.3.1 Momo
 - 70.19.3.2.2.2.3.2 Ring
 - 70.19.3.2.2.2.3.3 Ndemli
 - 70.19.3.2.2.2.3.4 Grassfields oriental
 - 70.19.3.2.2.2.3.5 Grassfields sud-occidental
 - 70.19.3.2.2.3 Bantu
 - 70.19.3.2.2.4 Bendi
 - 70.19.3.2.2.5 Ekoide
 - 70.19.3.2.2.6 Nyang
 - 70.19.3.2.2.7 Bantu estricte

70.19.3.2.2.8 Tivoide

- 71. Nilosahariana (*Blench, 2012⁴*)
 - 71.1 Gumuz
 - 71.2 Bertha
 - 71.3 Shabo
 - 71.4 Koman
 - 71.5 Kunama
 - 71.6 Àfrica central
 - 71.6.1 Sudànic central
 - 71.6.2 Maban
 - 79.6.2.1 Runga
 - 71.6.3 Kadu
 - 71.6.4 Kuliak
 - 71.6.5 Furan
 - 71.6.6 Sudànic oriental
 - 75.6.6.1 Temein
 - 75.6.6.2 Taman
 - 75.6.6.3 Jebel oriental
 - 75.6.6.4 Nubi
 - 75.6.6.5 Nilòtic
 - 75.6.6.6 Súrmic
 - 75.6.6.7 Daju
 - 75.6.6.8 Ama
 - 75.6.6.9 Meroític
 - 71.7 Songhay-saharià
 - 71.7.1 Songhay
 - 75.7.1.1 Songhay oriental
 - 75.7.1.2 Songhay nord-occidental
 - 75.7.1.2.1 Septentrional
 - 75.7.1.2.2 Occidental
 - 71.7.2 Saharià
 - 75.7.2.1 Saharià oriental
 - 75.7.2.2 Saharià occidental
 - 75.7.2.3 Teza-daza
- 72. No classificada
- 73. Otomang
 - 73.1 Otomang occidental

⁴ BLENCH, Roger. Niger-Congo: an alternative view [en línia]. Cambridge: Roger Blench, 2012. <<http://www.rogerblench.info/Language/Niger-Congo/General/NCgenOP.htm>> [Consulta: 27 abril 2015]

BLENCH, Roger; KAY WILLIAMSON EDUCATIONAL FOUNDATION. *The Saharan-Songhay subgroup of Nilo-Saharan* [en línia]. Cambridge: Roger Blench, 2012. <<http://www.rogerblench.info/Language/Nilo-Saharan/General/Saharan%20Songhay%20Koln%202012%20ppt.pdf>> [Consulta: 27 abril 2015]

- 73.1.1 Tlapanec-mangue
 - 77.1.1.1 Mangue
 - 73.2 Otomang oriental
 - 73.2.1 Popoloca-zapoteca
 - 77.2.1.1 Zapoteca
- 74. Paez
- 75. Palaihnih
- 76. Pano
 - 76.1 Boliviana
 - 76.2 Principal
 - 76.2.1 Amawak-jaminawa
 - 76.2.2 Caixibo
 - 76.2.3 Pano
 - 76.2.4 Shipibo
 - 76.3 Septentrional
- 77. Peba-yagua
- 78. Pidgin de base anglesa i ameríndia
- 79. Pidgin de base ameríndia
- 80. Pidgin de base zulu
- 81. Pomo
 - 81.1 Occidental
 - 81.2 Oriental
- 82. Puinave
- 83. Quítxua
- 84. Sahaptiana
- 85. Sàliba
- 86. Salish
 - 86.1 Bella coola
 - 86.2 Central
 - 86.3 Interior
 - 86.3.1 Meridional
 - 86.3.2 Septentrional
 - 86.4 Tsamosana
- 87. Shastana

- 88. Sinotibetana
 - 88.1 Sinítica
 - 88.2 Tibetobirmana
 - 88.2.1 Bòdic

- 89. Sioux-catawba
 - 89.1 Sioux de la vall del Mississipí
 - 89.1.1 Dakota
 - 89.1.2 Dhegiha
 - 89.1.3 Winnebago-chiwere
 - 89.2 Sioux de la vall d'Ohio
 - 89.3 Sioux del riu Missouri

- 90. Tacana
 - 90.1 Cavineña
 - 90.2 Chama
 - 90.3 Tacana

- 91. Tai-kadai
 - 91.1 Kam-tai
 - 91.1.1 Tai sud-occidental

- 92. Timote

- 93. Tsimshiana
 - 93.1 Interior
 - 93.2 Marítima

- 94. Tucano
 - 94.1 Nord-oriental
 - 94.2 Oriental
 - 94.2.1 Barà-tuyuca
 - 94.2.2 Desano-siriano
 - 94.3 Occidental

- 95. Tupí
 - 95.1 Tupí-guaraní
 - 95.1.1 Grup guaraní
 - 95.1.2 Grup guarayú
 - 95.1.3 Grup tupí
 - 100.1.3.1 Tupí
 - 100.1.3.2 Cocama
 - 95.1.4 Tenetehara
 - 95.1.5 Wayampí
 - 95.1.6 Kayabí
 - 95.1.7 Kawahib
 - 95.2 Mundurukú
 - 95.3 Juruna
 - 95.4 Arikem

- 95.5 Tuparí
- 95.6 Ramarama
- 95.7 Mondé

- 96. Txapakura
 - 96.1 Txapakura central
 - 96.2 Txapakura del nord
 - 96.3 Txapakura del sud

- 97. Txibtxa
 - 97.1 Txibtxa A
 - 97.1.1 Vice
 - 97.1.2 Guaymí
 - 97.2 Txibtxa B
 - 97.2.1 Voto
 - 97.2.2 Txibtxa oriental
 - 97.2.2.1 Colòmbia
 - 97.2.2.1.1 Colòmbia del nord
 - 97.2.2.1.1.1 Arhuaco
 - 97.2.2.1.1.1.1 Arhuaco del sud i de l'est
 - 97.2.2.1.1.1.1.1 Guacama-atanque
 - 97.2.2.1.2 Colòmbia del sud
 - 97.2.2.1.2.1 Cundicocuyes(e)
 - 97.2.2.1.2.1.1 Muisca-duit

- 98. Uraliana
 - 98.1 Finoúgrica
 - 98.1.1 Finopermià
 - 98.1.1.1 Baltofinès
 - 98.1.1.2 Permià
 - 98.1.1.3 Volgaic
 - 98.1.2 Úgric
 - 98.2 Samoieda
 - 98.2.1 Septentrional

- 99. Uti
 - 99.1 Miwok
 - 99.1.1 Occidental
 - 99.1.2 Oriental
 - 99.1.3 Oriental Sierra

- 100. Utoasteca
 - 100.1 Utoasteca del nord
 - 100.1.1 Numic
 - 100.1.1.1 Occidental
 - 100.1.1.2 Central
 - 100.1.1.3 Meridional
 - 100.1.2 Takic
 - 100.2 Utoasteca del sud

- 100.2.1 Pimic
- 100.2.2 Taracahitic
- 100.2.3 Corachol-asteca
 - 100.2.3.1 Cora-huichol
 - 100.2.3.2 Nahua
 - 100.2.3.2.1 Nahua principal
- 101. Wakashana
 - 101.1 Meridional o nootka
 - 101.2 Septentrional o kwakiutl
- 102. Wintu
 - 102.1 Meridional
 - 102.2 Septentrional
- 103. Witoto
- 104. Xinca
- 105. Yanomama
- 106. Yokuts
 - 106.1 Septentrional
 - 106.2 De la vall
- 107. Yuki
 - 107.1 Yuki principal
- 108. Yuma
 - 108.1 Califòrnia-Delta
 - 108.1.1 Califòrnia
 - 108.1.2 Delta
 - 108.2 Pai
 - 108.3 Del riu
- 109. Zamuco
- 110. Zaparoana